

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2022

IS-SEBA' SENA IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigh) IL-HIN: 15-il minuta

Il-Karta tal-Għalliema

(din il-karta m'għandha qatt tingħata lill-istudenti)

**Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh
f'każ li jintuża dan l-iskritt**

1. L-għalliema tal-Malti li se jmexxu l-eżami tas-smigh jgħidu lill-istudenti:
"Il-ħin għall-eżami tal-kitba għadda. Ser ngħaddu issa għall-eżami tal-fehim mis-smigh. Jekk jogħġbokom sibu paġna 12 tal-karta tal-eżami."
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti kollha sabu l-paġna mitluba, jgħidulhom: **"Għandkom ftit ħin biex taraw l-eżerċizzji kollha li tridu taħdmu."**
3. Wara 3 minuti l-għalliema jgħidu lill-istudenti: **"Issa se tisimghu s-silta kollha għall-ewwel darba. Waqt li qed tisimghuha tistghu twiegħbu l-mistoqsijiet u tiegħdu xi noti li jistghu jgħinukom. Is-silta ser tergħghu tisimghuha darb'ohra aktar tard."** L-għalliema jaqraw is-silta kollha b'ritmu meqjus.
4. Wara li tingħara s-silta, l-għalliema jgħidu lill-istudenti: **"Issa għandkom ftit ħin biex taħdmu l-eżerċizzji fuq is-silta li smajtu."**
5. Wara 3 minuti l-għalliema jgħidu lill-istudenti: **"Issa se tisimghu s-silta għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisimghuha tistghu tkomplu twiegħbu l-mistoqsijiet."** L-għalliema jaqraw is-silta kollha b'ritmu meqjus.
6. Kif l-għalliema jtemmu l-qari tas-silta kollha jagħtu 3 minuti lill-istudenti biex jaħdmu t-taħriġ u kif jgħaddi l-ħin jgħidu: **"Issa baqgħalkom ftit ħin biex tlestu u tirrevedu l-eżerċizzji kollha tal-eżami tal-fehim mis-smigh. Grazzi."**

Is-Silta għall-Fehim mis-Smigh:

Da Vinci u l-Mona Lisa

Min qatt ma sema' bil-ġenju Fjorentin Leonardo da Vinci! Twieled l-Italja f'April tal-1452 minn familja tat-tajjeb. Illum ħafna awturi u storiċi jqisuh bħala l-iktar bniedem ta' talenti kbar f'diversi oqsma fosthom ix-xjenza, l-inġinerija, l-arti u l-letteratura li qatt rat id-dinja.

L-iktar pittura famuża ta' da Vinci hija l-Mona Lisa, magħrufa wkoll bħala La Gioconda. Meta kellu 51 sena huwa pitter mara ta' 24 sena li kienet tmur fl-istudju tiegħu regolarment fi nżul ix-xemx. Il-pittura hija ta' 77cm għoli u 53cm wisa' u hija mpittra biż-żebgħa taż-żejt diretta fuq panelli tal-luq. Tissejjaħ La Gioconda għal Lisa Gherardini, membru ta' familja sinjura f'Firenze li kienet mart Francesco del Giocondo li kien negozjant tal-ħarir. Il-pittura kienet ikkummissjonata għad-dar il-ġdida tagħhom, kif ukoll biex jiċcelebraw it-twelid tat-tieni iben tagħhom, Andrea. Kull fejn mar il-pittur, minn Milan għal Ruma u mbagħad għal Franza, ġarr il-kwadru miegħu, tant li ħafna jaħsbu li temm il-pittura fl-1517. Dan ifisser li dam erbatax-il sena biex ilestiha. Għal dan id-dewmien kien joħroġ bl-iskuża li l-kwadru kien għad jonqsu xi rtokki.

Da Vinci ġarr il-pittura lejn Franza fl-1516, meta r-Re Franġisku stieden lill-pittur biex jaħdem qrib il-kastell tiegħu. Ir-re ħallas is-somma ta' 4,000 korona biex jixtri dan il-kwadru. Da Vinci miet ta' 67 sena fl-1519.

Fl-1911, il-kwadru nsteraq mil-Louvre u nstab sentejn wara l-Italja. Il-ħalliel kien patrijott Taljan li xtaq li l-pittura tkun proprjetà tal-Italja. Kien impjegat fil-Louvre li daħal fil-bini fis-sigħat tal-ftuħ, heba l-pittura ġo kmajra tal-ixkupi u ħarab biha 'l barra taħt il-kowt wara li ngħalaq il-mużew. Fost in-nies li ġew interrogati mill-pulizija kien hemm poeta Franciż li kien hedded li tinħaraq il-pittura.

Fl-1963 il-pittura żaret l-Istati Uniti tal-Amerika fuq talba ta' mart il-President Kennedy, u fl-1974 żaret ir-Russja u l-Ġappun. Illum din il-pittura tinsab fil-Louvre, f'Parigi, li fl-antik serva ta' palazz tar-rejiet Franciżi. Illum hu mużew tal-arti li jilqa' fih mal-35,000 oġġett antik u prezzjuż li ma jista' jingħata l-ebda valur. Il-pittura hija proprjetà tal-Gvern Franciż. Il-Mona Lisa hi miżmuma bħal f'ħabs, f'kamra għaliha, li għaddiet minn proġett ta' rinnovazzjoni li sewa 'l fuq minn 5 miljun ewro. Hu stmat li l-pittura jarawha mas-6 miljun ruħ fis-sena.

TMIEM IL-KARTA